

Monitor 2009

Huiselijk geweld Twente

METINGEN 2004 - 2008

M. van Zwieten

B. Bieleman

INTRAVAL
bureau voor onderzoek & advies

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 184
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Juli 2009

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Tekst:	M. van Zwieten, B. Bieleman
Opmaak:	M. Haaijer
Omslag:	E. Cusiel
Druk:	Repro GMW
Opdrachtgever:	Gemeente Enschede

ISBN: 978 90 8874 064 0

Factsheet Monitor Huiselijk Geweld Twente 2009

In 2009 zijn voor de jaarlijkse Monitor Huiselijk Geweld Twente voor de vijfde keer registratiegegevens opgevraagd bij de instellingen in Twente die te maken hebben met huiselijk geweld. Bij de volgende organisaties zijn gegevens opgevraagd: politie; OM (Openbaar Ministerie); de reclasseringsinstellingen (Tactus Verslavingsreclassering, reclasseringsafdeling van het Leger des Heils en Reclassering Nederland (RN)); Tactus Verslavingszorg; De Tender; Steunpunt Huiselijk geweld (SHG); het algemeen maatschappelijk werk (Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Enschede-Haaksbergen (SMD-EH) en Maatschappelijk Werk noord west Twente (MWNwT)); Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK); en Mediant (Consultatienetwerk Ouderenmishandeling). De monitor wordt uitgevoerd door bureau INTRAVAL in opdracht van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) van de gemeente Enschede. In deze factsheet worden de belangrijkste resultaten weergegeven van de Monitor Huiselijk Geweld Twente 2009 over de jaren 2004 tot en met 2008.

1. Incidenten

Uit tabel 1 blijkt dat in 2004 tot en met 2008 in het aangeleverde politiebestand in totaal respectievelijk 3.081, 2.638, 2.860, 3.665 en 3.525 incidenten van huiselijk geweld voorkomen. Voor alle jaren geldt dat het aantal geregistreerde incidenten per 1.000 inwoners het hoogst is in de gemeente Enschede, gevolgd door Almelo en Hengelo.

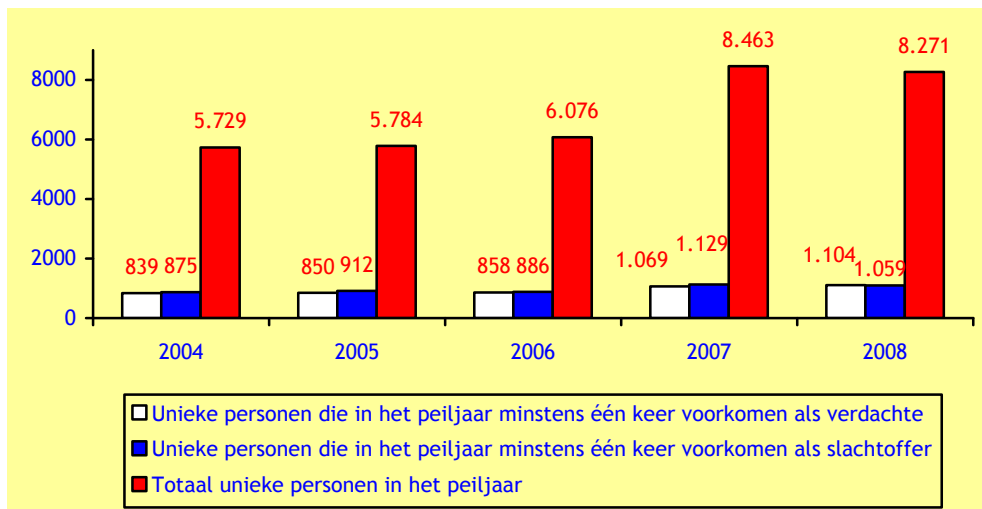
Tabel 1 Aantal incidenten en aantal incidenten per 1.000 inwoners, naar gemeente (2004 - 2008)

	2004		2005		2006		2007		2008	
	N	per 1.000	N	per 1.000	N	per 1.000	N	per 1.000	N	per 1.000
Almelo	544	7,5	501	6,9	478	6,6	626	8,7	547	7,6
Borne	79	3,8	63	3,1	82	4,0	107	5,2	90	4,3
Dinkelland	34	1,3	18	0,7	27	1,0	49	1,9	39	1,5
Enschede	1.200	7,8	1.082	7,0	1.213	7,9	1.510	9,8	1.485	9,6
Haaksbergen	74	3,1	65	2,7	57	2,3	83	3,4	100	4,1
Hellendoorn	106	2,9	63	1,7	75	2,0	105	2,9	87	2,4
Hengelo	424	5,2	417	5,1	429	5,3	541	6,6	620	7,6
Hof van Twente	79	2,3	64	1,8	85	2,4	83	2,4	100	2,8
Losser	85	3,8	61	2,7	89	4,0	90	4,0	83	3,7
Oldenzaal	111	3,6	80	2,5	92	2,9	138	4,4	123	3,9
Rijssen-Holten	81	2,2	69	1,9	84	2,3	95	2,6	104	2,8
Tubbergen	32	1,6	30	1,5	38	1,8	43	2,1	22	1,1
Twenterand	135	4,0	86	2,6	69	2,1	140	4,2	94	2,8
Wierden	50	2,1	39	1,7	42	1,8	55	2,3	31	1,3
Onbekend	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	3.081	5,0	2.638	4,3	2.860	4,6	3.665	5,9	3.525	5,7

2. Unieke personen

Uit figuur 1 blijkt dat tussen 2004 en 2007 bij de regiopolitie Twente sprake is van een toename van het totaal aantal geregistreerde unieke personen dat een rol heeft gespeeld bij huiselijk geweld. In 2008 ligt het aantal unieke personen lager dan in 2007. Het aantal unieke personen dat minstens één keer staat geregistreerd als verdachte is toegenomen tussen 2004 en 2008 van 839 naar 1.104. Het aantal geregistreerde slachtoffers laat een wisselend beeld zien tussen 2004 en 2008.

Figuur 1 Aantal unieke personen naar rol bij huiselijk geweld (2004 – 2008)

- In alle vijf jaren is het merendeel van de geregistreerde verdachten tussen de 25 en 45 jaar. Dit percentage neemt wel af van 62% in 2004 naar 55% in 2008. De meerderheid van de verdachten is man, hoewel het percentage vrouwen wel enigszins toeneemt: 90% in 2004, 2005 en 2006 en achtereenvolgens 85% en 83% in 2007 en 2008.
- Ook van de unieke personen die in het peiljaar minstens één keer voorkomen als slachtoffer is het grootste deel (in alle jaren rond de 50%) tussen de 25 en 45 jaar. De meeste slachtoffers zijn vrouw: respectievelijk 80%, 69%, 82%, 70% en 72%.
- Voor alle vijf jaren geldt dat het aantal geregistreerde unieke verdachten per 1.000 inwoners het hoogst is in de gemeenten Enschede en Almelo.

3. Recidive verdachten

Uit tabel 2 blijkt dat in de jaren 2004 tot en met 2008 het percentage van de verdachten van huiselijk geweld dat in het peiljaar meer dan één keer staat geregistreerd in het politiebbestand rond de 40% ligt. Het deel van de unieke verdachten dat in één jaar drie of meer keer staat geregistreerd bij een incident van huiselijk geweld ligt tussen de 17% en 23%.

Tabel 2 Aantal keer voorkomen van unieke verdachten van huiselijk geweld in politiebbestand (2004 - 2008)

	2004		2005		2006		2007		2008	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1 keer	490	58	539	63	516	60	609	57	606	55
2 keer	182	22	166	20	195	23	231	22	259	24
3 keer	82	10	85	10	74	9	104	10	108	10
4 keer	40	5	28	3	29	3	42	4	61	6
5 keer	18	2	17	2	44	3	32	3	29	3
meer dan 5 keer	27	3	15	2	20	2	51	5	41	4
Totaal	839	100	850	100	858	100	1.069	100	1.104	100

Overlap unieke verdachten 2004 - 2008

Tevens is gekeken naar het aantal unieke verdachten dat in meer dan twee jaren bekend is bij de politie vanwege huiselijk geweld. Uit de registratiegegevens van de politie blijkt dat één persoon in

alle jaren staat geregistreerd als verdachte. Daarnaast zijn er negen personen die in 2004, 2005, 2006 en 2007 als verdachte staan vermeld in het politiebestand huiselijk geweld, terwijl er zeven in 2005, 2006, 2007 en 2008 voorkomen.

4. Justitie

Uit de registratiegegevens van het OM blijkt dat het aantal bij het OM ingestroomde verdachten van huiselijk geweld in de periode 2004 - 2008 is afgenomen (tabel 3). Het aantal huiselijk geweldzaken dat door het OM is afgedaan is daarentegen toegenomen, van 212 in 2004 naar 325 in 2008. Ook het aantal huiselijk geweldzaken dat door de rechter is afgedaan is toegenomen, van 85 in 2004 naar 234 in 2008.

Tabel 3 Aantal unieke verdachten dat is ingestroomd bij het OM (2004 – 2008)

	Peiljaar				
	2004	2005	2006	2007	2008
	n	n	n	n	n
Aantal unieke verdachten dat in het peiljaar is ingestroomd bij het OM	204	252	248	242	231
Aantal zaken dat in het peiljaar is afgedaan door het OM	212	256	274	308	325
Aantal zaken dat in het peiljaar is afgedaan door de rechter	85	172	197	194	234

Reclassering

Vanaf 2008 wordt in de registratiegegevens van de reclasseringsinstellingen bijgehouden of het een huiselijk geweldzaak betreft. Doordat (nog) niet structureel wordt geregistreerd op huiselijk geweld gaat het bij de vermelde aantallen om een ondergrens.

- RN heeft in 2008 (minimaal) 136 cliënten waarvoor een (voorlichtings- of advies) rapport is aangevraagd door het OM waarbij het om een huiselijk geweldzaak gaat. De gemiddelde leeftijd van de met name mannelijke cliënten is 36 jaar.
- In 2008 blijkt Tactus (minimaal) 50 cliënten te hebben waarvoor een (voorlichtings- of advies)rapport is aangevraagd waarbij het een huiselijk geweldzaak betreft. Van de voornamelijk mannelijke cliënten is de gemiddelde leeftijd 40 jaar.
- Van de reclasseringsafdeling van het Leger des Heils zijn gegevens gekregen van alle geregistreerde cliënten die in 2008 bekend zijn vanwege huiselijk geweld. Het gaat om 102 unieke personen van wie het merendeel man is. In de jaren 2005 tot en met 2008 hebben achtereenvolgens 37, 42, 31 en 41 personen de dadertraining huiselijk geweld van het Leger des Heils afgerond.

5. Overige instellingen

Bij de volgende hulpverleningsinstellingen zijn gegevens opgevraagd over huiselijk geweldzaken: Team Vroeghulp van de SMD-EH; De Tender; Tactus Verslavingszorg; het SHG; het AMK; en het Consultatienetwerk Ouderenmishandeling.

SMD-EH: Team Vroeghulp Enschede

In 2005 tot en met 2008 zijn er respectievelijk 97, 86, 118 en 96 meldingen van huiselijk geweld binnengekomen bij Team Vroeghulp Enschede. De helft van de meldingen in 2008 is afkomstig uit stadsdeel zuid.

MWnwT: Team Vroeghulp Almelo

Sinds 1 september 2008 kan MWnwT in de gemeente Almelo het Team Vroeghulp inzetten. In 2008 staan acht personen geregistreerd. Het gaat om drie mannen en vijf vrouwen. Drie geregistreerde personen zijn tussen de 20 en 30 jaar, terwijl de overige vijf in de leeftijdscategorie 30-39 jaar vallen.

De Tender

De Tender is een poli- en dagkliniek voor forensische psychiatrie en psychotherapie voor Overijssel en Oost-Gelderland. Uit de (ontvangen) registratiegegevens van De Tender is niet op te maken of het huiselijk geweld betreft. Daarom is nagegaan in hoeverre verdachten uit het politieb Bestand huiselijk geweld bekend zijn bij De Tender. In de jaren 2004 tot en met 2008 zijn respectievelijk 36, 43, 35, 38 en 39 verdachten uit het politieb Bestand huiselijk geweld bekend bij de Tender. In 2008 ligt het percentage vrouwelijke verdachten dat bekend is bij De Tender hoger dan in voorgaande jaren.

Tactus verslavingszorg

Er is nagegaan in hoeverre verdachten uit het politieb Bestand huiselijk geweld bekend zijn bij Tactus verslavingszorg. In 2004 tot en met 2008 zijn respectievelijk 107, 96, 109, 115 en 89 verdachten uit het politieb Bestand huiselijk geweld bekend bij Tactus Verslavingszorg. In alle jaren staat bij de personen, die zowel bekend zijn als verdachte bij de politie als bij Tactus Verslavingszorg, met name alcohol als hoofdmiddel geregistreerd.

Steunpunt huiselijk geweld

In 2006 is 247 keer contact gezocht vanuit Twente met het SHG, terwijl het in 2007 gaat om 288 meldingen. In 2008 is het aantal meldingen gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar (267 meldingen). De meldingen betreffen voornamelijk vragen om advies en informatie: respectievelijk 43%, 56% en 47%.

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Het totaal aantal meldingen bij het AMK uit Twente is in 2008 gedaald ten opzichte van 2007. In 2006 en 2007 gaat het om respectievelijk 1.545 en 1.923 meldingen, terwijl het in 2008 1.871 meldingen betreft. Het aantal meldingen waarna een onderzoek is opgestart en het aantal uitgebrachte adviezen is in 2007 toegenomen ten opzichte van 2006, maar in 2008 gedaald. Het aantal consulten daarentegen is tussen 2006 en 2008 gestegen.

Consultatienetwerk Ouderenmishandeling

In 2006 zijn bij de aandachtsfunctionarissen ouderenmishandeling Twente 26 zaken besproken, terwijl het in 2008 13 zaken betreft. Over 2007 zijn slechts enkele gegevens ontvangen van de politiefunctionaris in het netwerk.

6. Ten slotte

Er is sprake van een groeimodel voor de Monitor Huiselijk geweld Twente. Naarmate de digitale gegevensverwerking over de cliënten bij de verschillende instellingen toeneemt, kunnen steeds meer gegevens worden toegevoegd en gekoppeld. De registratie van huiselijk geweld verdient bij alle instellingen nog de nodige aandacht. Bij de politie is het aantal geregistreerde huiselijk geweldzaken sterk afhankelijk van de discipline van verbalisanten. Vooral in 2004, maar ook in 2005 en 2006, is het koppelen van incidenten aan de huiselijk geweldcode volgens de politie nog niet geheel correct verlopen. In 2007 is hier extra aandacht aan besteed, waardoor een flinke toename is te zien in het aantal geregistreerde incidenten van huiselijk geweld. De politie geeft echter aan dat in 2008 de aandacht weer is verslapt en het koppelen wederom niet consequent heeft plaatsgevonden. Hierdoor kunnen de cijfers van de afgelopen jaren een vertekening vertonen. Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de aard en omvang van geregistreerd huiselijk geweld is het van belang dat de instellingen blijvend aandacht besteden aan het consequent registreren van huiselijk geweldzaken.